

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Теоретико-методологічні проблеми психології
Методичні вказівки для забезпечення індивідуальної роботи
за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія»
циклу загальної обов'язкової підготовки
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»

Черкаси – 2024

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № 1 від 30 серпня 2023 року.)

Горенко Л. М.

Теоретико-методологічні проблеми психології [Методичні вказівки для забезпечення індивідуальної роботи за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія» у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія»] / Л. М. Горенко. – Черкаси : ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. – 6 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для індивідуальної роботи з дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології» для студентів з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія».

© Черкаський інститут пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля,
2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ..	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	6

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології» адресовано для студентів очної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти «магістр» у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія».

Представлений посібник складається з двох розділів, списку рекомендованої літератури. У посібнику викладено матеріали, необхідні для індивідуальної роботи з дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення індивідуальної роботи студента.

Завдання, що становлять зміст індивідуальної роботи студента, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Головною метою індивідуальної роботи студента є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями індивідуальної роботи студента є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст індивідуальної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги індивідуальної роботи окремого студента можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Індивідуальна робота студентів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Індивідуальному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни,

особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ.

Творчо-аналітичні завдання:

Наука як особлива форма діяльності суб'єкта.

2. Особливості наукового знання. Суб'єктивне і об'єктивне у науковому пізнанні.

3. Психологічні механізми творчо-пошукової дослідницької діяльності.

4. Соціальна, когнітивна і індивідуально-психологічна змінна теоретико-психологічного аналізу науки.

5. Співвідношення психологічної теорії і психологічної практики. Предметний вимір науки, її предметна мова.

6. Особистісний складник психологічної науки. Мотивація вченого як вирішальна особистісна змінна.

7. Принципи, шляхи і засоби виробництва психологічного знання.

8. Психологічні особливості психолога-дослідника.

9. Рефлексія наукового знання про психічне. Психобіографія – новий напрямок у дослідженні психологічної науки.

10. Дискусія як форма наукового спілкування. Опонентне коло і наукове відкриття. Поняття про наукову школу.

11. Принцип детермінізму, історія його розвитку.

12. Психічний детермінізм.

13. Макросоціальний і мікросоціальний детермінізм.

14. Принцип системності. Типи «несистемних теорій» (холізм, елементаризм, еклектизм, редукціонізм).

15. Основні поняття системного підходу.

16. Загальнометодологічні процедури, що розробляються системним підходом.

17. Принцип розвитку та його реалізації у вітчизняній психології.

18. Суб'єктна парадигма у сучасній психології. Суб'єктнодіяльнісний підхід до аналізу психічних явищ.

19. Основні ідеї вчинкового підходу в українській психології.

20. Вчинок як осередок психічного та логіка його визначення. Вчинок і діяльність

21. Концепція психотехнічної теорії Ф.Є. Василюка

22. Питання методології практичної психології

23. Методи наукового дослідження та засоби буденного психологічного пізнання

24. Три складові психологічної технології

25. Характеристики психологічної технології

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

- Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. / І.М. Ушакова – Харків: НУЦЗУ, 2016. – 213 с
2. Носенко Е.Л., Аршава І.Ф. Сучасні напрями зарубіжної психології: психологія особистості, підручник для студентів вищих навчальних закладів, / під редакцією академіка АПН України, доктора психологічних наук, професора С. Д. Максименка, Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, 2010. – 264 с.
3. Аршава І.Ф., Носенко Е.Л. Аспекти імпліцитної діагностики емоційної стійкості людини. – Д.: Вид-во ДНУ, 2008. – 468 с
4. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навчальний посібник для слухачів та студентів вищих навчальних закладів / Корольчук М.С. и др. – К.: Ніка–Центр, 2008.– 336 с.
5. Максименко С.Д. Генезиса становлення особистості. – К.: Изд-во ООО «КММ», 2006. – 240 с. 10.Савчин М.В. Методологеми психології. – К.: Академвидав, 2013. – 224 с.
6. Савчин М.В. Духовна парадигма в психології. – К.: Академвидав, 2013. – 218 с.